

Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer

ERHVERVSMINISTEREN

28. april 2025

Opfølgende besvarelse af spørgsmål 194 alm. del stillet af udvalget den efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Vil ministeren oplyse, om Søfartsstyrelsen samarbejder med andre nordiske lande, og/eller om der foregår en vidensdeling mellem de nordiske lande (Danmark, Sverige, Norge og Finland) i forhold til bemandings-fastsættelse af mindre færger og rekrutteringsvanskeligheder i forhold til ansættelse af nye færgenavigatører? I bekræftende fald bedes oplyst, hvordan disse udfordringer håndteres hos vores nordiske nabolande? Ministeren bedes endvidere indhente oplysninger fra Norge, Sverige og Finland om, hvordan de håndterer bemandingsfastsættelsen, herunder enmandsbetjente færger.

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

Idet der henvises til tidligere besvarelse af dele af spørgsmålene af den 11. oktober 2024, besvares kun den sidste del vedr. rekrutteringsudfordringer og enmandsbetjening. Der er til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Finland, Norge og Sverige.

Søfartsstyrelsen har oplyst følgende:

”Bemandingsfastsættelser og enmandsbetjente færger

Søfartsstyrelsen har indhentet bidrag fra de nordiske lande i forhold til, hvordan de fastsætter bemanningen på færger, og om de tillader enmandsbetjening af samme.

Danmark

Søfartsstyrelsen fastsætter bemanningen for danske færger i henhold til Lov om Skibes Besætning på baggrund af en konkret individuel vurdering under hensyn til skibets type, indretning, udstyr, anvendelse og fartsområde, således at besætningens størrelse og sammensætning gør det muligt at dække alle opgaver af betydning for skibets og de ombordværendes sikkerhed.

I Danmark er udgangspunktet en besætning på to personer eller flere, afhængig af ovenstående kriterier.

Finland

Ud over tankskibe er bemanningen for skibe under 500 bruttotons (BT), der opererer inden for finsk indenlandsk fartsområde 1 (floder, kanaler, havne, søer og indre øhav) og 2 (ydre øhav direkte eksponeret for det åbne hav) ikke fastsat konkret, men følger af den specifikke lovgivning. Finland tillader enmandsbetjening af færger, der er op til 15 meter i længde og befordrer op til 12 passagerer. Såfremt færgen er mindre end 100 BT, men befordrer mellem 13 og 100 passagerer, kræves en besætning bestående af to personer. Mellem 101 og 249 passagerer kræves tre personer. Herudover gælder særlige krav til uddannelsesbeviser i motorpasning for et medlem af besætningen på skibe under 350 kW og mellem 350 og 750 kW.

Norge

Norge tillader enmandsbetjening af færger på særlige vilkår. Færgen skal være under 50 BT, og der stilles særlige krav til skibets redningsarrangement, fremdrivningseffekt under 750 kW, overvågnings- og alarmsystem skal være placeret på broen. Derudover skal Mand-Over-Bord (MOB) arrangementet kunne betjenes af én person.

Ved enmandsbetjening gælder nogle absolutte begrænsninger i forhold til fartsområdet, hvor antallet af passagerer er afhængig af, hvor langt skibet må sejle fra kysten. Eksempelvis må der medtages op til 50 passagerer ved sejlads på søer og floder, mens der må medtages maksimalt 12 passagerer ved sejlads i fartsområde 4, svarende til omtrent 5 sømil fra kysten.

Sverige

Sverige udsteder individuelle og konkrete bemandingsfastsættelser baseret på fastsatte vilkår. Sverige tillader enmandsbetjening af færger under 50 BT, som befordrer maksimalt 30 passagerer efter en konkret vurdering og såfremt færgen er konstrueret til at opfylde nogle forudsætninger, herunder særlige fortøjningsarrangementer, gangveje, ramper mv., således at skibsføreren ikke skal forlade broen ved ankomst/afgang og ved indskibning og udskibning af passagerer mv. Det forudsættes endvidere, at havnefaciliteterne er anvendelige for sikker fortøjning af færgen og sikker placering af gangvejen til passagererne.

Rekrutteringsudfordringer i forhold til ansættelse af navigatører til mindre indenrigsfærger

Søfartsstyrelsen har indhentet bidrag fra de nordiske lande i forhold til deres erfaringer med udfordringer relateret til rekruttering af navigatører til mindre indenrigsfærger.

Generelt er udgangspunktet for uddannelse af søfarende, herunder for uddannelse af besætningen på færger, den internationale konvention og tilhørende kode om uddannelse af søfarende, om sønæring og om vagthold (STCW) vedtaget af FN's Søfartsorganisation. Formålet med STCW er at sætte standarden for træning, uddannelse og certificering for søfarende på søgående skibe. Ved sejlads på åer, søer eller i lignende beskyttede farvande kan der fastsættes lempeligere krav i de enkelte lande.

Danmark

Danmark har etableret en særlig uddannelse til færgenavigatør, hvis formål er at øge optagelsesgrundlaget og mere specifikt uddanne navigatører til mindre danske indenrigsfærger. Uddannelsen er tilrettelagt uden for STCW-standard, da færgenavigatører udelukkende har tilladelse til at sejle mindre danske indenrigsfærger i det indre danske territorialfarvand. Dermed er uddannelseskravene ændret i forhold til, hvad der er påkrævet efter STCW.

Finland

Finland har ikke oprettet en særlig uddannelse til færgenavigatør. Finland har to niveauer for sønæringsuddannelse og certificering; "Boatmaster" og "Skipper". Kravene til begge uddannelser er lavere, end hvad der er påkrævet efter STCW. Finland beretter ikke om rekrutteringsudfordringer.

Norge

Norge har heller ikke en særlig uddannelse til færgenavigatør, men udsteder STCW-certifikater til de søfarende. Norge beretter ikke om rekrutteringsudfordringer.

Sverige

Sverige udsteder særskilte certifikater for de søfarende, der arbejder i indenrigsfart, herunder også på færger. Generelt er der lavere krav til at opnå disse certifikater, end hvad der følger af STCW. Sverige beretter ikke om rekrutteringsudfordringer."

Med venlig hilsen

Morten Bødskov